

ŠKOLSKO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2024. GODINE

Razred ili kategorija natjecanja: 4. razred

Zaporka

--	--	--	--	--

Broj postignutih bodova _____ / 50

Potpis članova Školskoga povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

Mjesto i nadnevak: _____

Zadatke je potrebno rješavati prema uputi ispred svake skupine zadataka.

Za rješavanje zadataka predviđeno je 75 minuta.

Odgovori se upisuju kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Ako se upotrebljava obična olovka ili kemijska crvene ili koje druge boje tinte (osim plave), učenik će se diskvalificirati. Pri rješavanju ispita treba primijeniti jezičnu normu hrvatskoga standardnog jezika, posebice treba poštovati pravopisna pravila o pisanju velikoga i maloga početnog slova geografskih imena.

Odgovori učenika moraju biti čitljivo napisani pisanim slovima, jedino je u zadacima u kojima je odgovor jedno slovo dopuštena uporaba čitljivo napisanoga velikog tiskanog slova

Tijekom pisanja ispita ne smije se koristiti ničim osim navedenim priborom za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod sebe, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji na bilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilnu provedbu natjecanja. Učenici se ne smiju služiti atlasom, zidnom kartom, kalkulatorom ni računalom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio ispita. Učenicima se dopušta pisanje po marginama i po praznim stranicama ispitnoga materijala bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Tijekom pisanja ispita natjecatelj se može koristiti papirom formata A4 koji mu dodjeljuje Školsko povjerenstvo i ovjerenim pečatom škole. Nakon završetka pisanja taj se papir predaje Školskomu povjerenstvu i čuva s drugom dokumentacijom natjecatelja.

Potpuno pravilno riješeni zadatci prema uputi za rješavanje vrednuju se jednim, dvama ili trima bodovima. U djelomično ispravno riješenim zadacima boduju se ispravno riješene čestice, ako nije bilo ispravaka odgovora u tim česticama. Netočno se riješeni zadatci, naknadno ispravljeni odgovori i odgovori napisani u zagradama te bilo koje kombinacije točnoga i netočnoga odgovora ne vrednuju.

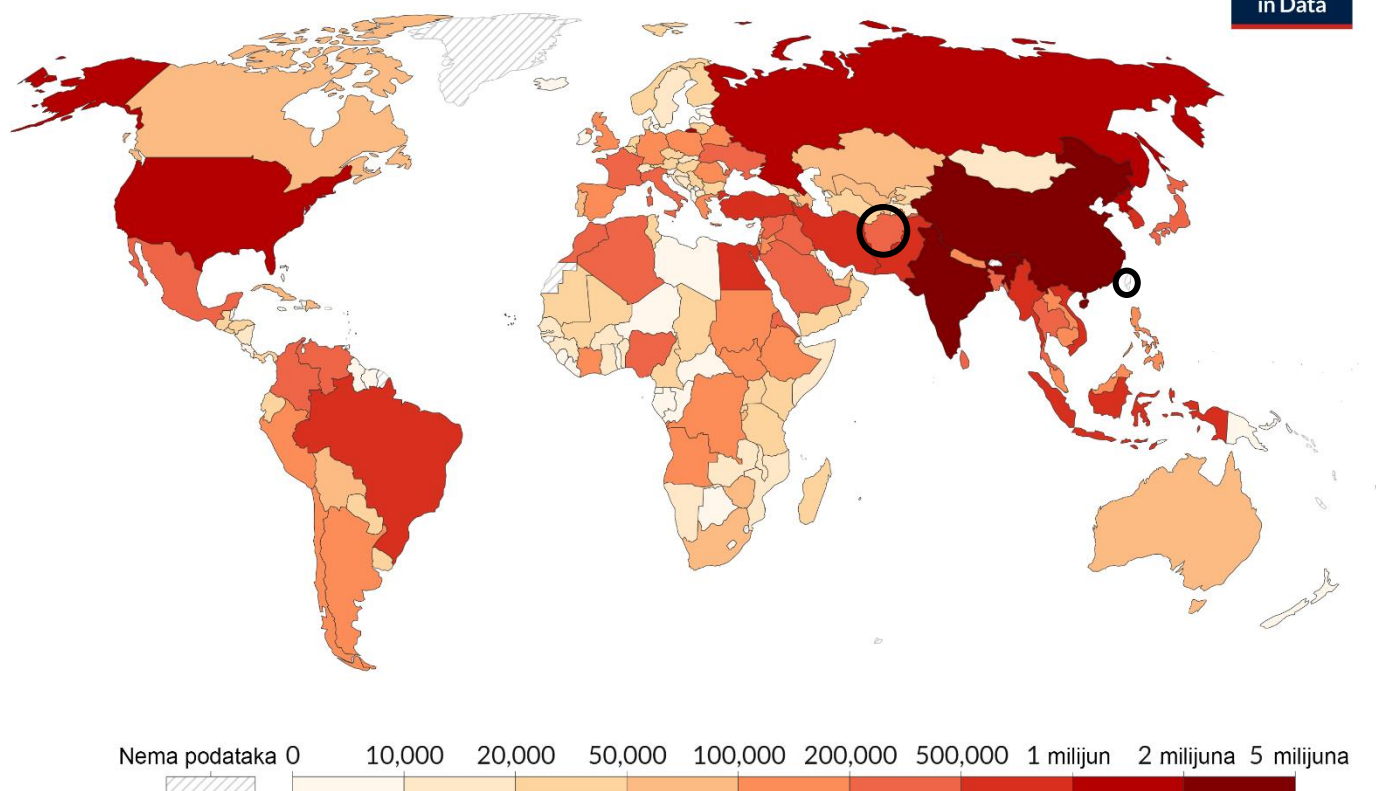
Nakon isteka vremena za rješavanje zadataka ispit preuzima Školsko povjerenstvo.

P
e
č
a
t
š
k
o
l
e

PRVA ČETIRI ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENE FOTOGRAFIJE I KARTE.

Broj aktivnih vojnika, 2019. godine

Our World
in Data

1 1. Kako nazivamo vrstu granica između dviju država čiji je granični prijelaz prikazan na fotografiji? _____

1 2. Što je od navedenoga primaran razlog postojanja kriznoga žarišta između ovih dviju država? *Zaokruži slovo ispred točnoga odgovora.*

a) građanski rat b) nuklearna prijetnja c) rat protiv kriminalnih skupina d) rat protiv terorizma

2 3. Veći broj aktivnih vojnika od ovih dviju država ima _____.

Oni broje između _____ vojnika.

1 4. Ime je komunističke države koja je bila umiješana i u krizno žarište između dviju država čiji je granični prijelaz prikazan na fotografiji te u krizna žarišta koja su zaokružena na karti _____.

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENE FOTOGRAFIJE I KARTE.

3 ☐ 5. Zaokruži točan pojam koji opisuje priloženu fotografiju i kartu te upiši odgovore u za to predviđena mjesta.

Ime je **naroda/nacije** čiji je teritorij označen na karti, a čija se pripadnica nalazi na fotografiji
 _____. Na priloženoj karti vidljivo je da oni nastanjuju prostor pet različitih **nacija/naroda**.

1 ☐ 6. Materijalna je baština vidljiva na priloženoj fotografiji kao element nacionalnoga identiteta
 _____.

U SLJEDEĆIM TRIMA ZADATCIMA JEDAN JE TOČAN ODGOVOR. ZAOKRUŽI SLOVO ISPRED TOČNOGA ODGOVORA.

1 ☐ 7. Koje su od navedenih ljudskih prava zadnje kronološki ostvarili stanovnici Hrvatske?
 a) opće pravo glasa za žene b) slobodu medija c) zabranu ropstva i prisilnoga rada d) pravo na osmosatno radno vrijeme

1 ☐ 8. Koja od sintagma 2023. predstavlja aspiracijsku kulturnu regiju?
 a) Sjeverna Makedonija b) Pojas Gaze c) Velika Albanija d) Velika Britanija

1 ☐ 9. Kako nazivamo teritorij Gambije s obzirom na oblik teritorija i odnos prema geografskome
 okružju?

- a) eksklavom
- b) enklavom
- c) polueksklavom
- d) poluenklavom

SLJEDEĆIH PET ZADATAKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENIH SATELITSKIH SNIMAKA.

2 10. Među prikazanima segmentima najstariji segment granice prikazan je na satelitskoj snimci označenoj slovom _____.
Nastala je

_____ mirom.

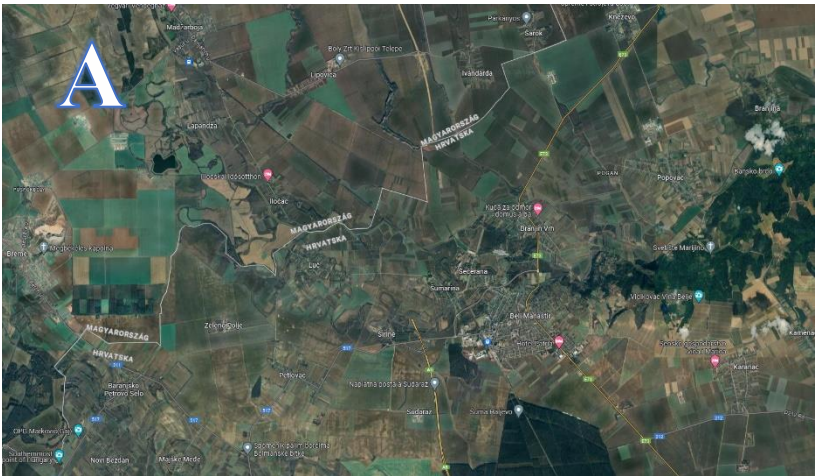
2 11. Prema vrsti, granica na satelitskoj snimci A jedina je _____ dok su granice na druge dvije snimke _____.

1 12. Od granica na priloženim snimkama Republika Hrvatska nema granični spor s državom prikazanom na satelitskoj snimci _____
(*upiši slovo točnoga odgovara*).

1 13. Kojim je slovom označena satelitska snimka koja prikazuje državu s kojom Hrvatska nije bila povezana programom INTERREG V? _____

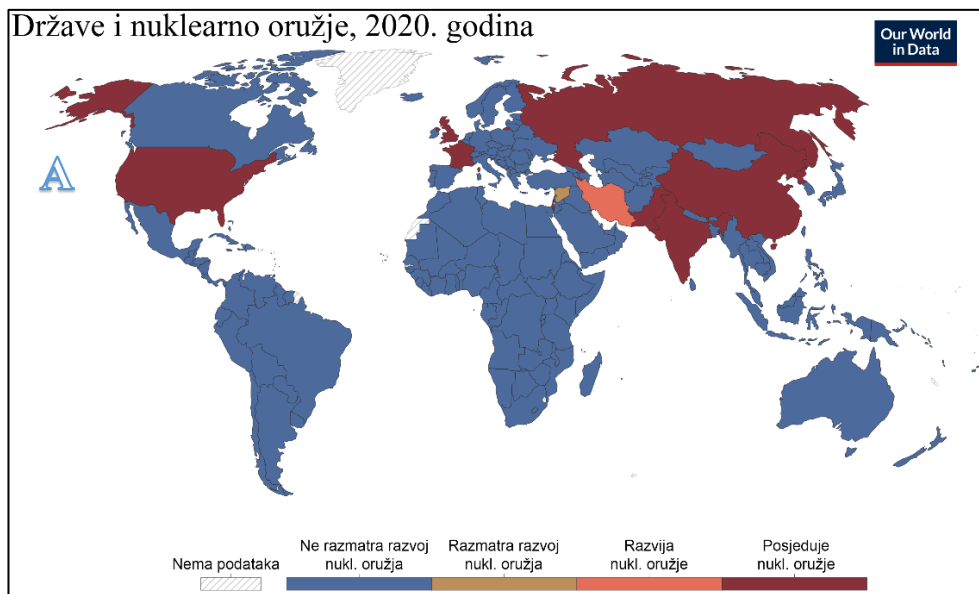
2 14. Prema europskoj klasifikaciji granica razvrstaj prikazane granice u priloženu tablicu upisujući slovo točnoga odgovara u pripadajući stupac.

unutarnje granice	vanjske granice

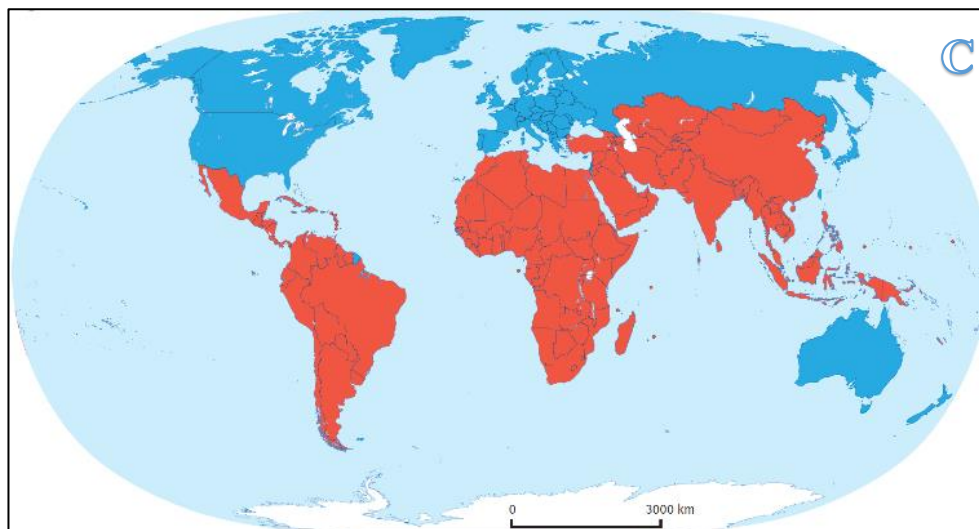
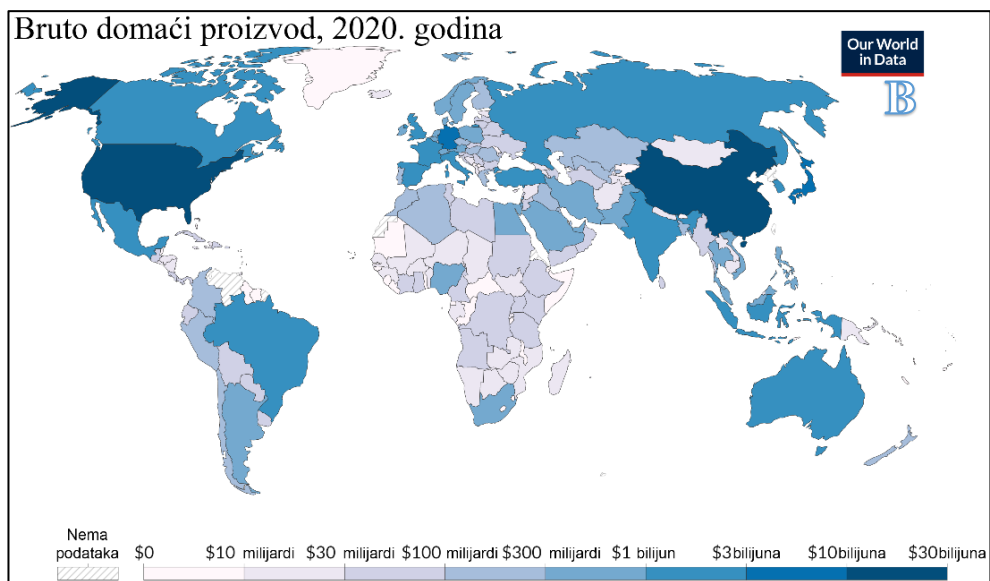

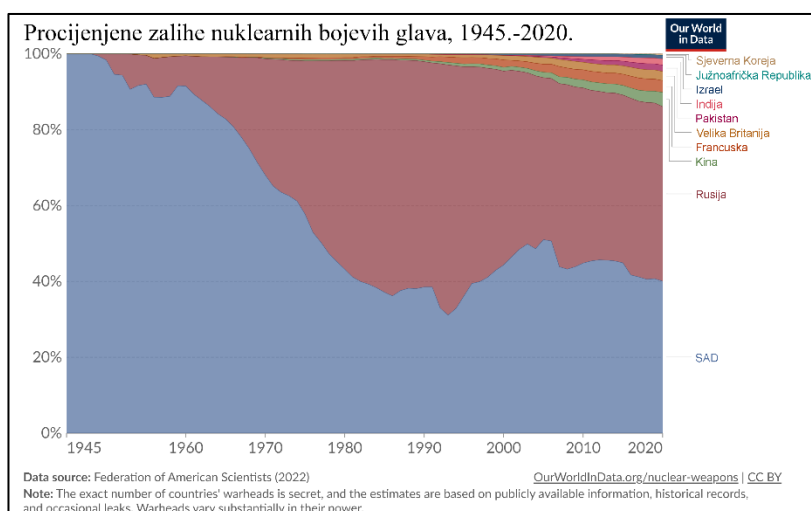
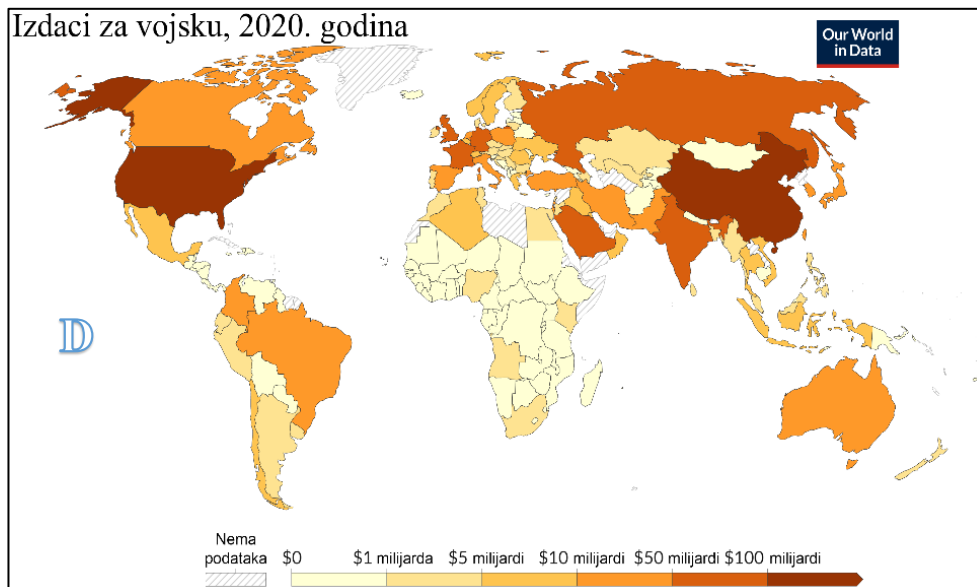
SLJEDEĆIH SEDAM ZADATAKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENIH KARATA, DIJAGRAMA I FOTOGRAFIJE.

Države i nuklearno oružje, 2020. godina

Bruto domaći proizvod, 2020. godina

3 15. Najviše bojevih glava na svijetu danas ima država čije je ime _____ . Veliko smanjenje količine bojevih glava SAD-a posljedica je NPT-a što je engleska kratica za _____ (upiši naziv na hrvatskome jeziku). Prema priloženim kartama, koje je ime države potpisnice koja se ne pridržava onoga što je NPT-om propisano? _____

1	16. Koja su imena onih članica G7 koje danas imaju nuklearno oružje?
---	--

2 17. Fotografija prikazuje jedan od prosvjeda 2003. koji su se održavali diljem svijeta protiv razvijanja novih i postojanja starih oblika nuklearnoga oružja, a jedan od idejnih začetnika bila je britanska skupina Globalise Resistance (GR). S obzirom na stavove vidljive na fotografiji ta britanska skupina svrstavala bi se u _____ pokrete. Prosvjedi 2003. pokrenuti su primarno kako bi se iskazalo neslaganje puka s djelovanjem takozvanoga svjetskog policajca, epiteta države čije je ime _____.

2 18. Od supersila koje imaju nuklearno oružje najveći BDP-a imaju _____ i _____. Pritom najviše za vojsku izdvajaju _____ i _____.

2 19. Polarizacija svijeta prikazana na karti C naziva se podjelom na _____. Ime je azijske države koja prema priloženim kartama i dijagramu ne odgovara toj podjeli _____.

3 20. Polarizacija nastala sukobom danas dviju najvećih nuklearnih sila u drugoj polovici 20. stoljeća podijelila je svijet u ideološke _____. Zamišljena linija koja je činila granicu između tih dviju različitih strana nazivala se _____. Sve ostale države koje su odlučile biti neopredijeljene osnovale su Pokret _____.

3 21. Rasporedi države koje su na karti A označene kao one koje imaju nuklearno oružje u dolje priloženu tablicu polarizacije svijeta na države jezgre, države periferije i države isključene iz razvoja.

države jezgre	države periferije	države isključene iz razvoja

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENOGA TEKSTA.

Iako po veličini teritorija jedna od manjih država u svijetu, Hrvatska je bogata raznolikom kulturnom baštinom. Uz brojne materijalne ostatke koji svjedoče o kontinuiranoj prisutnosti čovjeka na ovim prostorima, očuvan je i veliki dio nematerijalne baštine, posebne po tome što je vrlo slojevita. Teško je nabrojiti sve i izdvojiti u svemu neki dio koji je najljepši, ali evo nekih od njih. Iako svi govorimo hrvatski jezik, odeš li u Žminj, čut ćeš nešto drugačiji žminjski govor što je slučaj i s bednjanskim govorom u istoimenom mjestu. Hrvati se ponose i svojim kolima. Slavonsko kolo, drmeš, taraban, trojanac ili trusa neka su od njih. Uz kolo, na svadbama Hrvata čut ćeš i bećarce, ali treba paziti kome se pjeva. Radi krivog možeš završiti i na sudu. Dok se bećarac izvodi uz tamburicu, klapsko pjevanje najčešće izvodi se „na suho”. Posebno je to lijepo čuti kada se izvedba spoji i s poznatim lokalitetima kao što je pulska Arena ili npr. Dioklecijanova palača. Svu tu hrvatsku kulturu na jednome mjestu može se vidjeti i na Vinkovačkim jesenima, ali i na Đakovačkim vezovima, poznatim kulturnim manifestacijama. Hrvati vole i fino pojesti. Kulen i kobasicu u nekom mjestu u Slavoniji ili mediteransku prehranu negdje na moru cijenit će svaki pravi gurman. Za one koji vole na društvene mreže postaviti dobru fotografiju, Hrvatska će ponuditi svoju materijalnu baštinu. Veliki Tabor, Tvrđa u Osijeku ili Trakošćan u kontinentalnoj Hrvatskoj jednako su dobra kulisa za kvalitetnu fotografiju kao što su to stara jezgra Trogira, stara jezgra Dubrovnika ili stara jezgra Poreča. Hrvatska ima široku ponudu, a ti izaberi što ti se najviše sviđa.

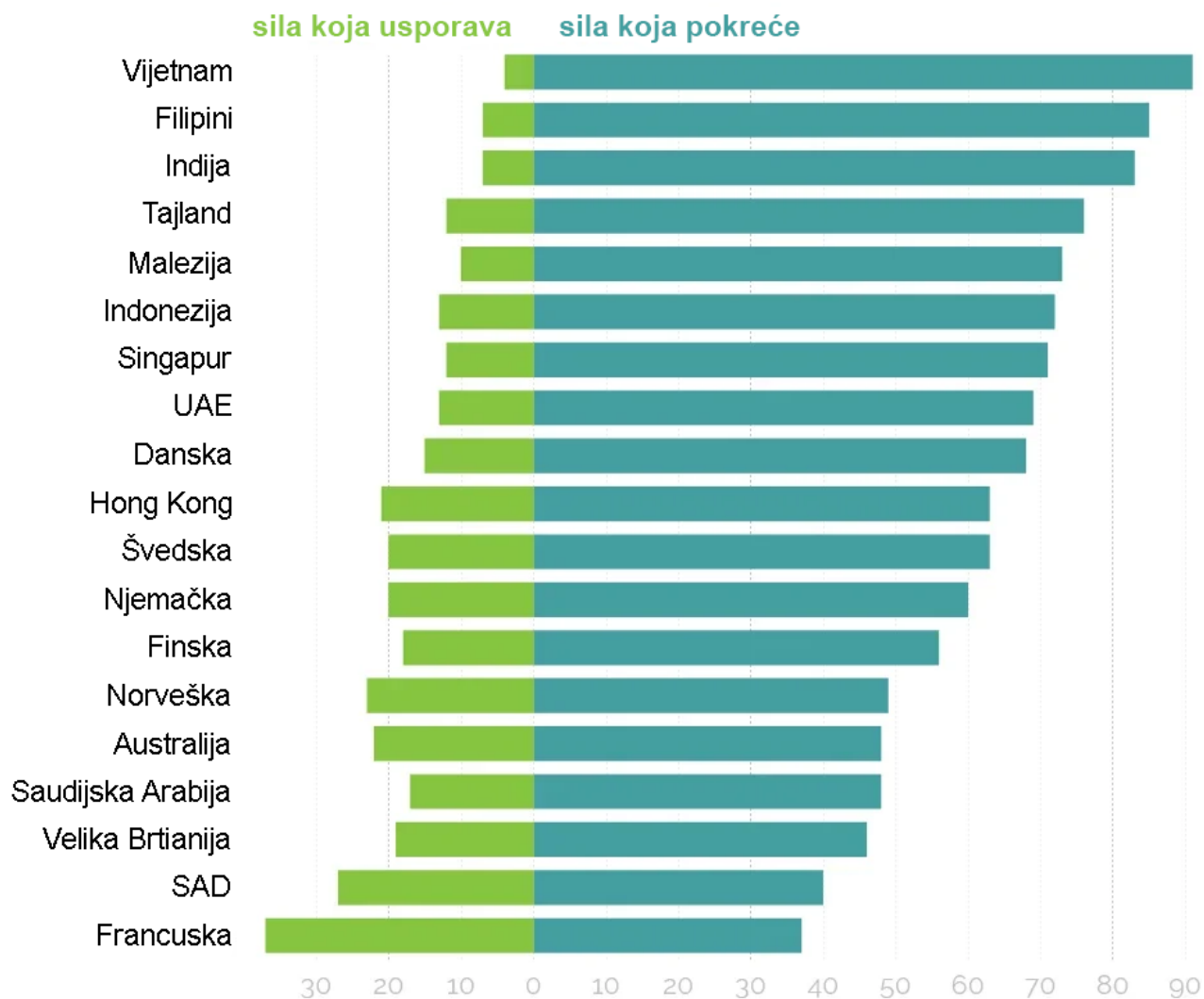
3 22. Iz priloženoga teksta izdvoji hrvatsku nematerijalnu kulturnu baštinu pod zaštitom UNESCO-a.

3 23. Iz priloženoga teksta izdvoji hrvatsku materijalnu kulturnu baštinu pod zaštitom UNESCO-a.

2 24. Osim kulturne materijalne i nematerijalne baštine UNESCO štiti i _____
baštinu. Primjer su takva zaštićenog područja u Hrvatskoj _____

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENOGA DIJAGRAMA.

Smatraju li stanovnici da je globalizacija sila koja pokreće ili sila koja usporava?

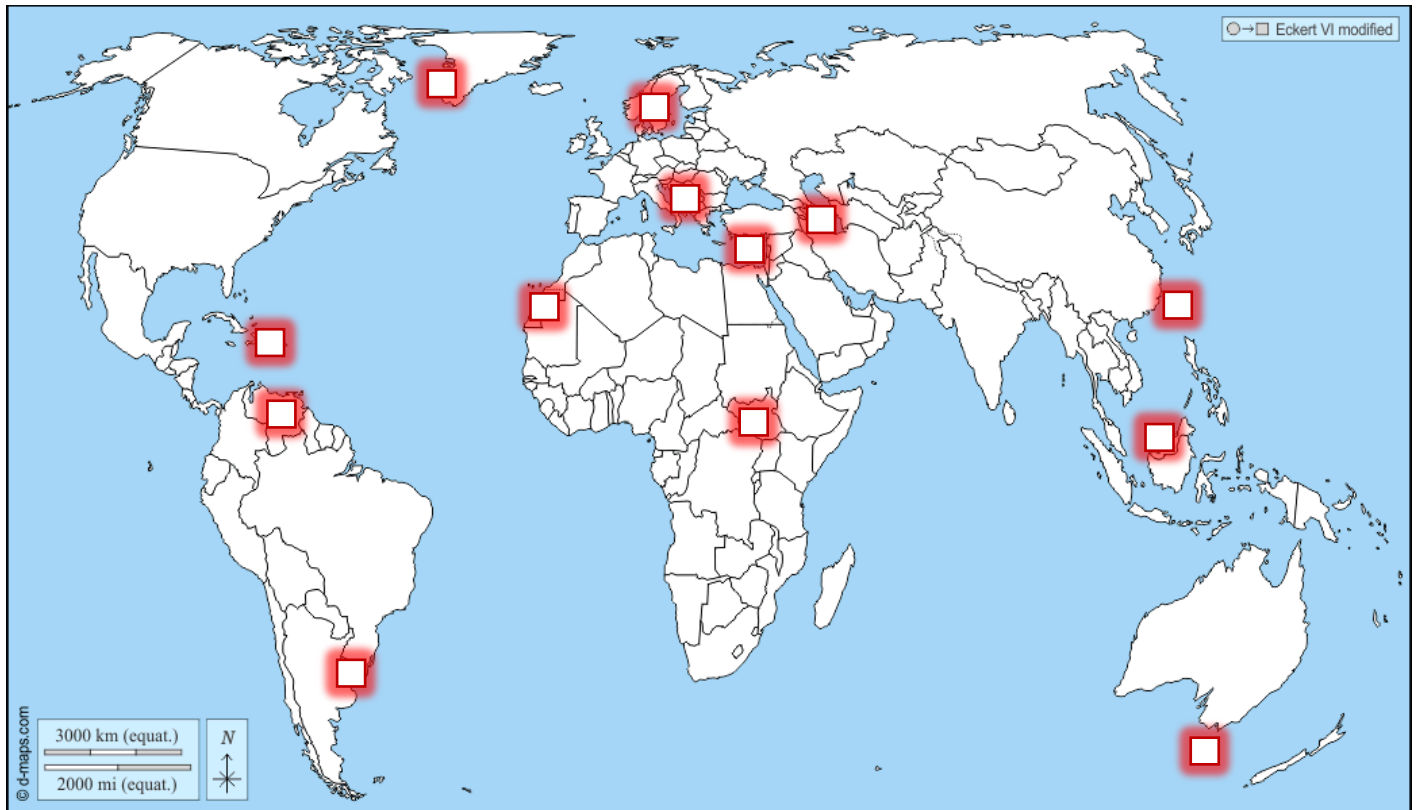

YouGov | yougov.com

October 2016

2 25. Prema priloženome dijagramu pokreti kao što su Occupy, Attac i Enough! najlakše će se razviti u _____ (upiši ime jedne države). Pripadnici navedenih pokreta smatraju da je posljedica globalizacije **povećanje/smanjenje** (zaokruži odgovarajući pojam) razlika u razvijenosti.

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE.

1 26. Slovo X upiši u kvadratić koji se nalazi na državi koju priznaje samo jedna članica UN-a. Tu državu prema međunarodno-pravnome statusu smatramo _____ državom.

1 27. Slovo A upiši u kvadratić koji se nalazi na državi koja je svoje međunarodno priznanje dobila 2011. i tako postala posljednja međunarodno priznata država. Ime je te države _____.

2 28. Slovo B upiši u kvadratić koji se jedini nalazi na nepriznatoj državi na priloženoj karti. Ime je te države _____.